

TÉRNYERÉS VÁRKERÜLET MEGÚJÍTÁSA, SOPRON

ÉPÍTÉSZ ARCHITECT: **SZABÓ LEVENTE**

TÁJÉPÍTÉSZET LANDSCAPE: **GEUM**

SZÖVEG TEXT: **WINKLER BARNABÁS**

FOTÓK PHOTOS: **DANYI BALÁZS**

Ablakom a gyönyörű soproni térre néz, a szoba falán kis gyűjtemény látható a Várkerület és a Mária szobor környékéről készült festményekből és korabeli fotókból. A helyszín szépsége az elmúlt idők szinte minden erre vetődött festőjét, fotósát megihlette. Joggal, hiszen a Várkerület piactérré bővülő kanyarulata a Mária-szoborral és a háttérben a várost világszerte hirdető Tűztornyal felejthetetlen látvány.

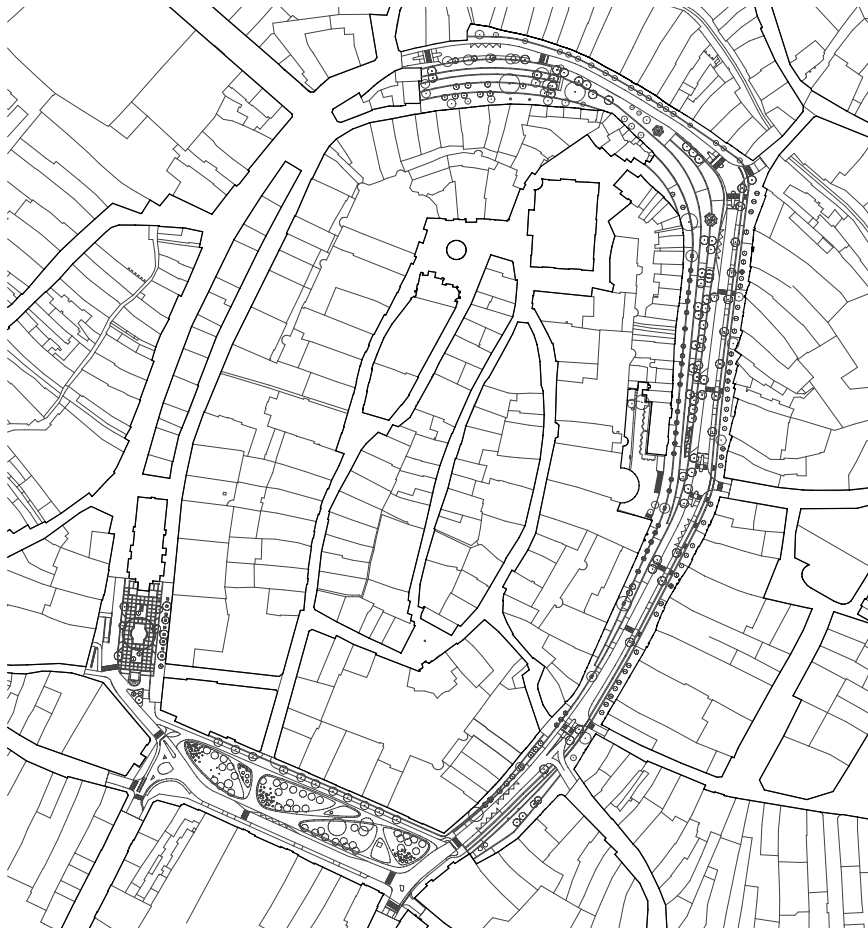
Az ábrázolásokról elem táruló képek közül azokat szeretem a legjobban, amelyek még a régi, összefüggő felületű, beépített lépcsők nélküli, szétदारolatlan, folyószerűen vonuló Várkerületet ábrázolják. A múltat idéző képeket nézve jól követhető, hogyan változott időről időre a környék arca. Sopron történelmi belvárosát várfal védi. A középkori bástyákkal gazdagított terméskő várossal mellett szinte csak osonó sétányát a város az elmúlt években hozzáértő módon kiszabadította elzártaságából. A romantikus út nemcsak a várfal látványával, hanem a várfal előtt húzódó lakóházak intim hátsó arcának bemutatásával is megajándékozta az erre járókat. A várfalat körbekísérő lakóházak főhomlokzatai előtt hömpölyög a Várkerület. Az út mindkét oldalát változatos, mégis harmóniába olvadó műemléki és kortárs épületek sora övezik. A gyakran kiszélesedő, sokszor

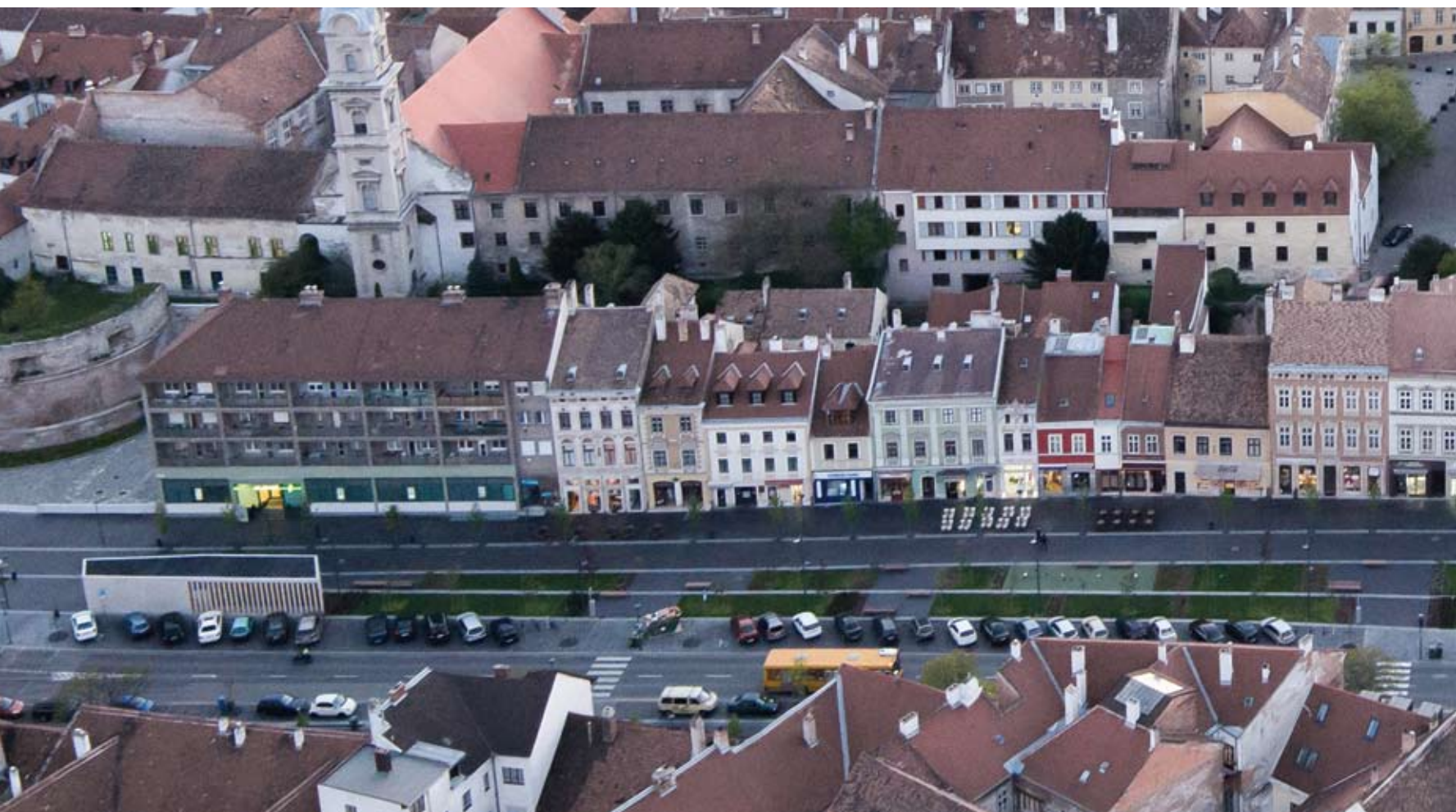
térré alakuló, a város kapuihoz is vezető út hűségesen kíséri végig a városmagot. Az Ó-gabonater, a Széchenyi tér is a körgyűrű részévé válik, ugyanúgy, mint a Medgyaszay nevéhez fűződő színházat magába foglaló Petőfi tér és az evangélikus templom térfalat kinyitó kertje. A Várkerület széles ívét az idők során megosztották kis sövénysoportokkal, mindkét házsört kísérő, a közlekedőúttól leválasztott vendégutakkal. Itt kaptak helyet a parkoló autók is. De a régi képeket nézegetve a későbbi, már nem a Mária szobor mellett elhelyezkedő piac területét is megtaláljuk. Egy megsárgult fotó a város egykori villamosát ábrázolja, hisz annak is erre vezetett az útja. Állt a Várkerületen, az út közepébe beékelődve szovjet emlékmű is. Diebold Károly fotóin szomorú látványt nyújtanak a hosszú évekig helyreállíthatatlan romok, a semmit sem kímélő bombázások emlékei. A Mária szobor mellett az idők során a városszövettől idegen parkoló alakult ki, méltatlan utódjául az egykori piacnak. Az utóbbi évtizedekben megoldatlan volt a Várkerület forgalma, ez a probléma is átgondolt megújulásra várt.

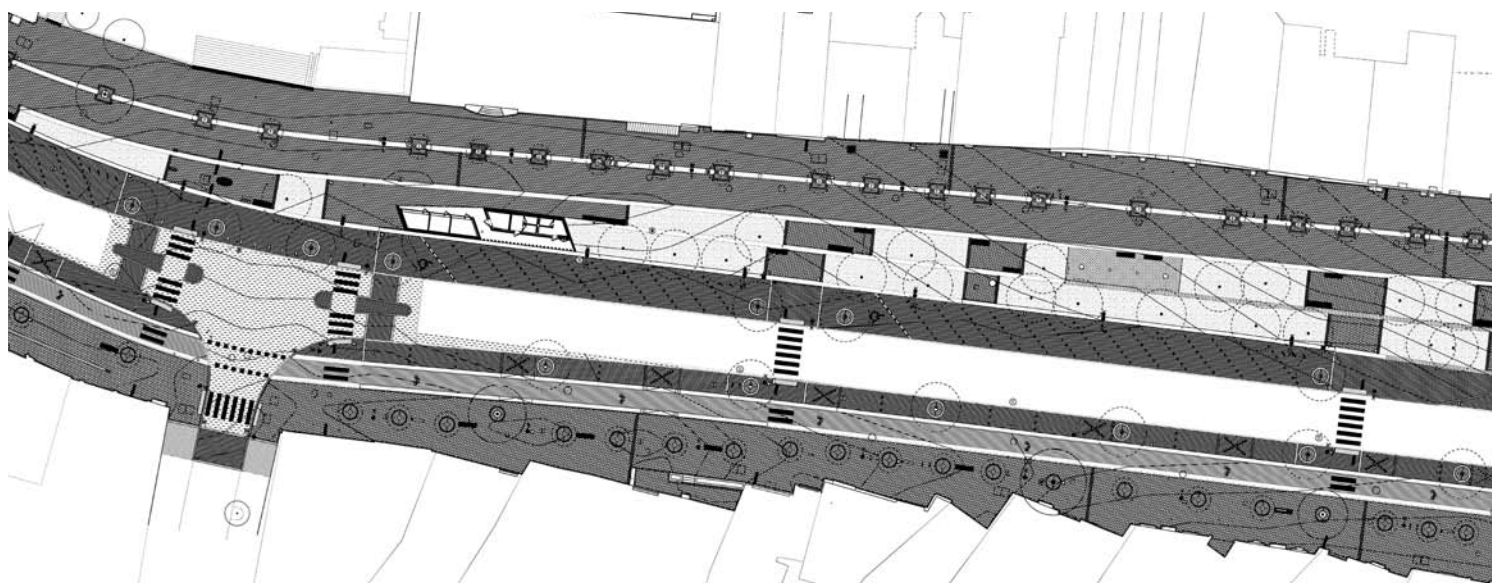
Örömteli hírként ért 2009-ben, hogy a város tervezői pályázatot írt ki, végre sor kerülhet a Várkerület régén húzódó felújítására. A pályázat eredményes lett, bár a bírálatbizottság nem adta ki az első helyezést. Megbízást a második díjas, Szabó Levente

építész vezette Hetedik Műterem kapott. Meggyőző tervek megvalósításán túl a szigorú helyi előírások betartására és a lakosság észrevételeinek figyelembevételére is vállalkoztak. A lakosság a pályázati eredmény kihirdetésétől kezdve folyamatosan tájékoztatást kapott a beruházás alakulásáról. Látványtervekkel és videóvetítéssel mutatkoztak be az alkotók. Elképzeléseik már a tervek első bemutatásától kezdve közel állt a város régen várt elképzeléseihez. Az építkezés 2013-ban indult és a múlt év végén fejeződött be. A teljes körű rehabilitációját a város öt részre osztotta fel, a most elkészült szakasz az első ütem megvalósítása.

E sorokat Sopronban írom. Tavasz van, süt a nap, a soproni szél most sem pihen, de a Várkerületen kellemes hangulat fogad. Végre, szinte minden ház előtt kitelepült kávézók színes kavalkádja látható. A városba látogatók, de főleg a soproniak szemmel láthatóan örülnek a megújult városrésznek. A Várkerület ma már nem csak közlekedő: igazi városi élettel telítődött. Az egész megújult út-tér együtt él a szegélyező házak boltjaival. Nincsenek elválasztó kerítések, a finoman szétválasztott funkciókat az egymással összhangban lévő burkolatok jelzik. Egyértelmű, hol közlekedhetnek a kerékpárosok, és az erre járók számára többszörösen bővült az élhető terület. A gyermekeket biztonságos játszótér várja a járókelő zónában. A parkolók csak a főútról érhetők el, így biztosítva a gyalogos területek nyugodtságát. A forgalmi rend ésszerűsítése kellemesen lassította le a közúti forgalmat. Nincsenek fölösleges közlekedési lám-

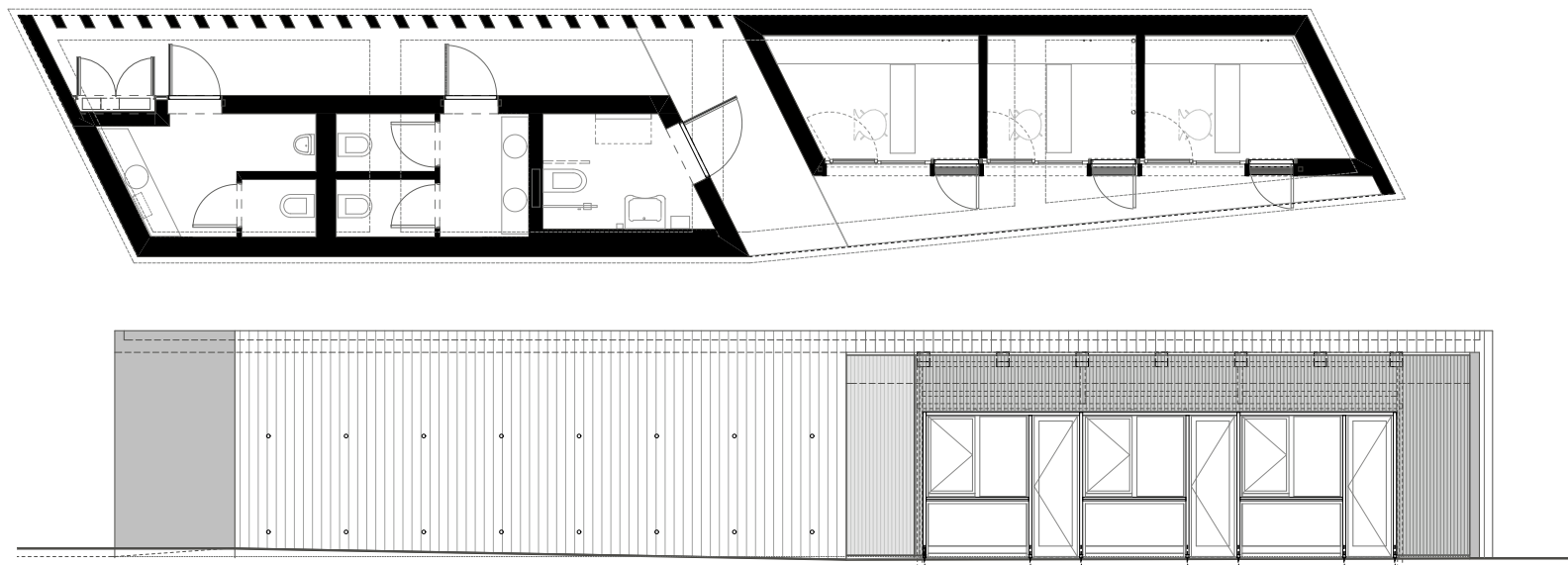
pák, a jól kiosztott gyalogátkelők szinte egyetlen nagy gyalogos sétánnyá olvasztják össze a teret. Szépek a zöld sávok az úttest és a gyalogos részek között, nem vágják el, hanem gazdagítják az egységes területet. A Geum tájépítész iroda tervezőinek jóvoltából a zöldterület nagysága nem csökkent, a növények minden oldalról érzékelhetően oldják a szép rajzolatú burkolt felületeket. Az előnevelt fák koronái hamarosan terebélyesedni fognak, hogy még több árnyékot adjanak a járókelőknek és a környező épületek homlokzatainak. Kellemesek az új, egységes utcabútorok, bár az idősebb lakosok hiányol-

ják a padok itt-ott elmaradt támláit. A burkolatokban finom szintbeli elválasztó sávok létesültek, de ezek mindig jól láthatók, észrevehetők. Az egyetlen, amit az itt élők közül többen nem szeretnek, az út középső részén, a városfal nagy bástyájánál felépített, látszóbeton felülettel kialakított turisztikai iroda és WC csoport tömbje. Remélem, idővel ezt is meg fogják szeretni, hisz a megszűnt régi föld alatti illemhelyet kellemesen váltja fel az új létesítmény.

Szép a tavaszi új Várkerület, köszönet mindenkinek, aki tett érte, a város bizalommal várja a folytatást. Az elmúlt ádventen a soproni ablakomból kitekintve a régi piacot idézte a karácsonyi vásár rendezett pavilonsora. Jó volt látni, visszatért a Várkerület kedvelt fotómon ábrázolt bensőséges hangulata, mai anyagokkal újrafogalmazva, de megőrizve kisvárosi otthonosságát.

GENERALTERVEZÉS // GENERAL DESIGN:
HETEDIK MŰTEREM KFT.
 FELELŐS TERVEZŐ // LEADING ARCHITECT:
SZABÓ LEVENTE DLA
 TÁJÉPÍTÉSZ TÁRSZERVEZŐK // LANDSCAPE ARCHITECTS:
CSONTOS CSENGE (†),
GYÜRE BORBÁLA, LAD GERGELY
 – GEUM MŰTEREM KFT.
 ÉPÍTÉSZ MUNKATÁRSAK // FELLOW ARCHITECTS:
BIRI BALÁZS, DVORZSÁK JESSICA,
KOHOUT DÁVID, SIMON ORSOLYA
 (PÁLYÁZAT: ALMER ORSOLYA,
 PÁLL ANDRÁS, TÁNCZOS TIBOR)
 MŰEMLÉKI FELÜGYELŐ // MONUMENT RESERVATION EXPERTS:
VEÖREŐS ANDRÁS, TÁRKÁNYI SÁNDOR
 KÖZLEKEDÉS, FORGALOMTECHNIKA // ROADS, TRAFFIC:
RHORER ÁDÁM, MEZEY ANDRÁS
 – KÖZLEKEDES KFT.
 KÖZMŰ // PUBLIC UTILITIES:
SZABÓ ÁDÁM – AQUA-DUO-SOL KFT.
 KÖZVILÁGÍTÁS // PUBLIC LIGHTS:
GALAZKA TIBOR, HORVÁTH FERENC
 – GT-VILL KFT.
 TARTÓSZERKEZETEK // FRAMES:
HORVÁTH CSABA
 ÉPÜLETSZERKEZETEK // STRUCTURES:
KAPOVITS GÉZA
 VÍZGÉPÉSZET // WATER TECHNOLOGY:
DROBNI GERGELY, SKUBLICS LÁSZLÓ
 MEGBÍZÓ // CLIENT:
SOPRON MEGYEI JOGÚ VÁROS

HEADWAY

THE RECONSTRUCTION OF THE CASTLE DISTRICT, SOPRON

The historic core of downtown Sopron is surrounded by the walls of the castle. Enriched with bastions, they were built from locally quarried stone and there is a narrow promenade running along them. The latter path has been freed from its confines recently by the local management in a professional way. What this romantic route surprises with people who walk it by chance is not only the view of the castle walls, but also that of the back of the row of residential houses built in front of them. The Castle District thus extends and undulates in front of the facades of dwelling houses surrounding the castle walls. Flanking the road, there is a versatile and yet integral

row of protected historic and contemporary modern buildings. In 2009 the city management published the design contest for the long-awaited reconstruction of the Castle District. As a result, Hetedik Műterem („Seventh Studio”) managed by architect Levente Szabó was commissioned with the project. Besides the implementation of their convincing scheme, their contract focussed on complying with strict local regulations, and taking into consideration the requirements of the locals as well. Construction started in 2013, and was finished at the end of last year. The Castle District is not only an area of transport, traffic and communication now: it is filled with life. The whole facelifted road-square co-exists with the shops in the houses flanking it. There are no fences that divide and separate them, and the delicately distinguished functions are marked by a variety of pavements that harmonize with each other. It is obvious where cyclists are allowed to travel, and the liveable area has been multiply extended for passers-by. Besides, a safe playground also awaits children here in the pedestrian area. Parking areas are only accessible from the main road, which guarantees undisturbed pedestrian zones. By rationalizing the traffic system here public road traffic has pleasantly slowed down. The rate of green areas has not decreased: they actually and perceptibly counteract the fine tracery of paved surfaces from all sides.

